

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002650

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-07-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ЗУНУ № 693 від 24.09.2024 «Про видачу диплома доктора філософії (PhD)»

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бус Катерина Ігорівна

2. Kateryna I. Bous

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0008-3269-7451

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081 Право

Дата захисту: 30-08-2024

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Тернопільський окружний адміністративний суд

Код за ЄДРПОУ: 35157712

Місцезнаходження: вул. Грушевського, 6, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46000, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 58.082.057_ID 6300

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.89.27

Тема дисертації:

1. 1. Конвалідація недійсного правочину в цивільному праві України
2. 1. Convalidation of invalid transaction in the Civil law of Ukraine

Реферат:

1. Актуальність теми дослідження зумовлена відсутністю нормативного регулювання конвалідації недійсного правочину в цивільному праві України, необхідністю цілісного та комплексного з'ясування особливостей та умов «зцілення» недійсних правочинів. Особливий інтерес до дослідження даної тематики підсилюється триваючими рекодифікаційними процесами цивільного законодавства України, що додатково викликає необхідність розробки теоретичних пропозицій та практичних підходів, покликаних вдосконалити законодавство України у даній сфері. Як засвідчує практика правозастосування, захист цивільних прав та інтересів може здійснюватися за допомогою конвалідації недійсного правочину, правова регламентація якої станом на сьогодні відсутня. Законодавець лише фрагментарно та за допомогою техніко-юридичного прийому «суд може визнати дійсним правочин» надає можливість учасникам цивільних правовідносин та заінтересованим особам «зцілити» недійсний правочин. Попри це, на користь актуальності досліджуваної тематики свідчить використання конвалідації недійсного правочину у судовій практиці, хоча й національні

суди з обережністю ставляться до даного питання. Наукова праця може стати основою належної гармонізації національного законодавства щодо способів захисту цивільних прав та інтересів із законодавством Європейського Союзу. Метою дисертаційної роботи є формулювання теоретичних положень, спрямованих на розробку правового регулювання конвалідації недійсного правочину, а також практичних рекомендацій щодо застосування конвалідації недійсного правочину як способу захисту цивільних прав та інтересів у правозастосовній практиці. Об'єктом дослідження є цивільні відносини, що виникають у сфері застосування конвалідації недійсного правочину. У процесі дослідження використано філософські, загальнонаукові та спеціально-наукові методи пізнання, серед яких: методи узагальнення та абстрагування, методи аналізу та синтезу, методи класифікації та групування, метод аналогії, метод наукового прогнозування, герменевтичний метод тлумачення норм права. Концептуально-теоретичні та практичні рекомендації, висновки до дисертаційної роботи можуть бути використані: – у нормотворчій діяльності – при внесенні змін та удосконаленні цивільного законодавства у питаннях, що стосуються дійсності правочинів та «зцілення» дефектів недійсного правочину, в тому числі у перехідний період; – у правозастосовній діяльності – судами при вирішенні спорів, пов'язаних з дійсністю та недійсністю правочинів; – у науково-дослідній діяльності – при подальшому дослідженні проблематики конвалідації недійсного правочину; – у навчальному процесі – при підготовці навчальних матеріалів, підручників, посібників, методичних матеріалів із вивчення дисциплін «Цивільне право (загальна частина)», «Цивільне право (особлива частина)», «Договірне право», «Цивільне процесуальне право» та ін. Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дисертаційна робота є першим науковим дослідженням конвалідації недійсного правочину в цивільному праві України. Результати дослідження конкретизовані в таких основних наукових положеннях: сформульовано визначення поняття конвалідації недійсного правочину; доведено, що конвалідація недійсного правочину є способом захисту, який полягає у сукупності дій учасників, спрямованих на усунення дефектів недійсного правочину у межах здійснення цивільних прав та з врахуванням умов дійсності правочину; обґрунтовано зміст конвалідації недійсного правочину на основі кватерного підходу, що включає у себе наступні елементи: суб'єкт конвалідації, об'єкт конвалідації, недійсність правочину (його нікчемність або оспорюваність) та юридичні дії учасників правовідносин, спрямовані на «зцілення» дефектів правочину; доведено, що конвалідація недійсного правочину може бути застосована при дотриманні сукупності умов: вчинення правочину, недійсність правочину (нікчемність, оспорюваність), волевиявлення учасника цивільних правовідносин «зцілити» правочин; класифіковано конвалідацію недійсного правочину за суб'єктивним критерієм на юрисдикційну та неюрисдикційну, за обсягом конвалідації – на повну та часткову, за об'єктом конвалідації – на абсолютну та відносну; запропоновано внести зміни у частину 2 статті 16 ЦК України, доповнивши її пунктом 2-1 наступного змісту: «визнання правочину дійсним (конвалідація недійсного правочину)» та ін.

2. The relevance of the research topic is due to the lack of normative regulation of the convalidation of the invalid transaction in the civil law of Ukraine, the need for a holistic and comprehensive clarification of the features and conditions for the "healing" of the invalid transaction. Special interest in the study of this topic is enhanced by the ongoing recodification processes of the civil legislation of Ukraine, which additionally calls for the development of theoretical proposals and practical approaches designed to improve the legislation of Ukraine in this area. As evidenced by the practice of law enforcement, protection of civil rights and interests can be carried out by means of the convalidation of an invalid transaction, the legal regulation of which is currently absent. The legislator only fragmentarily and with the help of a technical-legal technique "the court can recognize a valid deed" provides an opportunity for participants in civil legal relations and interested persons to "heal" an invalid transaction. Despite this, the use of the convalidation of an invalid transaction in judicial practice is in favor of the relevance of the researched topic, although national courts are cautious about this issue. Scientific work can become the basis for proper harmonization of national legislation on methods of protection of civil rights and interests with the legislation of the European Union. The purpose of the dissertation is the formulation of theoretical provisions aimed at the development of legal regulation of invalid transaction convalidation, as well as practical recommendations regarding the application of invalid transaction convalidation as a way of protecting civil rights

and interests in law enforcement practice. The object of the study is civil relations arising in the field of application of the convalidation of an invalid transaction. Philosophical, general scientific and special scientific methods of cognition were used in the research process, including: methods of generalization and abstraction, methods of analysis and synthesis, methods of classification and grouping, method of analogy, method of scientific forecasting, hermeneutic method of interpreting legal norms. Conceptual-theoretical and practical recommendations, conclusions for the dissertation can be used: - in rule-making activities - when making changes and improving civil legislation in matters related to the validity of transactions and "healing" defects of an invalid transaction, including during the transition period; - in law enforcement activities - by courts when resolving disputes related to the validity and invalidity of transactions; - in scientific and research activities - during the further study of the issues of convalidation of an invalid transaction; - in the educational process - during the preparation of educational materials, textbooks, manuals, methodological materials for studying the disciplines "Civil law (general part)", "Civil law (special part)", "Contract law", "Civil procedural law", etc. The scientific novelty of the obtained results lies in the fact that the dissertation is the first scientific study of the convalidation of an invalid transaction in the civil law of Ukraine. The results of the study are specified in the following basic scientific provisions: the definition of the concept of convalidation of an invalid transaction is formulated; it has been proven that the convalidation of an invalid transaction is a method of protection, which consists of a set of actions of the participants aimed at eliminating the defects of the invalid transaction within the scope of exercising civil rights and taking into account the conditions of validity of the transaction; the content of the convalidation of an invalid transaction based on the quaternary approach is substantiated, which includes the following elements: the subject of convalidation, the object of convalidation, the invalidity of the transaction (its nullity or contestability) and legal actions of the participants of the legal relationship aimed at "healing" the defects of the transaction; it has been proven that the convalidation of an invalid transaction can be applied if a set of conditions are met: execution of the transaction, invalidity of the transaction (invalidity, contestability), manifestation of the will of the participant in civil legal relations to "cure" the transaction; the convalidation of an invalid transaction is classified according to the subject criterion into jurisdictional and non-jurisdictional, according to the scope of convalidation - into full and partial, according to the object of convalidation - into absolute and relative; it is proposed to amend Part 2 of Article 16 of the Civil Code of Ukraine, supplementing it with Clause 2-1 of the following content: "recognition of a transaction as valid (convalidation of an invalid transaction)", etc.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Бус К. І. Поняття конвалідації недійсних правочинів в цивільному праві України. Актуальні проблеми правознавства. 2023. № 3 (35). С.84–90.
- Бус К. І. Конвалідація правочину, вчиненого малолітньою особою за межами її цивільної дієздатності. Актуальні проблеми правознавства. 2024. № 1. С. 147–152.
- Бус К. І. Конвалідація правочину, вчиненого під впливом помилки. Аналітично–порівняльне правознавство. 2024. № 3. С. 119–124.
- Бус К. І. Конвалідація правочину, вчиненого суб'єктом господарювання без відповідного дозволу (ліцензії). Право.ua. 2024. № 2. С. 225–230.

- Бус К. І. Загальна характеристика конвалідації недійсних правочинів в цивільному праві України. Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (м.Тернопіль, ЗУНУ, 16–17 квітня 2021 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2021. С. 106–108.
- Бус К. І. Конвалідація недійсних правочинів як інструмент захисту прав та інтересів у цивільному праві України. Правові та безпекові аспекти життя в Україні: збірник матеріалів Міжнародної юридичної науково-практичної конференції «Актуальна юриспруденція» та Круглого столу «Уроки російсько-українських війн» (м. Київ, 14 жовтня 2022 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2022. С. 67–69.
- Бус К. І. Місце конвалідації недійсних правочинів у «перехідній юстиції». Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, ЗУНУ, 28 квітня 2023 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2023. С. 34–37.
- Бус К. І. Конвалідація дефекту змісту удаваного правочину. Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід: матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, ЗУНУ, 19–20 квітня 2024 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2024. С. 15–17.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лукасевич-Крутник Ірина Степанівна
2. Iryna S. Lukasevych-Krutnyk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9557-7886

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57221207600; Web of Science Researcher ID: H-6941-2017;
<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=Sbzw9UAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Черняк Олена Юріївна
2. Olena Y. Cherniak

Кваліфікація: к. ю. н., професор, 12.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-5104-6648**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова**Код за ЄДРПОУ:** 14163438**Місцезнаходження:** вул. Героїв Майдану, буд. 8, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Обласна рада**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Кот Олексій Олександрович
2. Oleksii O. Kot

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-7284-4507**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Інститут правотворчості та науково-правових експертиз Національної академії наук України**Код за ЄДРПОУ:** 20063497**Місцезнаходження:** вул. Пилипа Орлика, буд. 3, Київ, 01024, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Національна академія наук України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Слома Валентина Миколаївна
2. Valentyna M. Sloma

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-9582-1236**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марценко Наталія Степанівна

2. Nataliia S. Martsenko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0947-5179

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Москалюк Надія Богданівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Москалюк Надія Богданівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Косінська Ольга Аркадіївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна